

Sygn. akt IX U 588/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania K. N. – następcy prawnego Z. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o ponowne ustalenie wysokości emerytury górniczej

na skutek odwołania K. N. -następcy prawnego Z. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 20 grudnia 2017r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IX U 588/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 20.12.2017r. nr. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu Z. N. (N.) ponownego ustalenia wysokości emerytury w trybie art. 110 i 110a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie był wyższy od dotychczasowego, tj. 290,24% i nie przekroczył 250%.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od tej decyzji, w którym domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przeliczenia emerytury. Podnosił, że przechodząc na emeryturę w sierpniu 1994r. wyliczono wwpw w wysokości 290,24%.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko jak w decyzji, wskazując na bezzasadność odwołania.

Z. N. zmarł (...)

Postanowieniem z 13.3.2019r. o sygn. akt IX U 319/18 tut. Sąd Okręgowy zawiesił postępowanie na podstawie art. 174§1 pkt. 1 kpc.

Postanowieniem z 30.5.2019r. o sygn. akt IX U 319/18 tut. Sąd Okręgowy na podstawie art. 180§1 pkt. 1 kpc podjął zawieszono postępowanie z udziałem K. N., tj. żony zmarłego Z. N..

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony urodził się (...)

Organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 17.3.1994 r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (WWPW), został ustalony z okresu od 1/1985 do 12/1989, wyniósł 290,24 %, dlatego został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po przyznaniu prawa do emerytury górniczej kontynuował zatrudnienie.

Ubezpieczony (...). złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110 i 110a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wwpw wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych (1970-1994) wyniósł 217,25% i nie przekroczył 250%.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, wyliczony według wariantów wynikających z art. 110 ustawy emerytalnej, nie okazał się wyższy niż dotychczasowy, tj. 290,24%.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego jako okoliczności niesporne, bo jednoznacznie wynikające z tych dowodów i niekwestionowane przez strony.

Ubezpieczony pracował w KWK (...) od 6.3.1968r. do 30.3.1968r. i od 2.08.1968 do 20.8.1968r. na stanowisku robotnika dołowego, w KWK (...) od 21.8.1968 r. do 30.9.1976r., na następujących stanowiskach: stażysta , od 1.7.1969 r. górnik pz, od 2.2.1971 r. nadgórnika oddziału wydobywczego, od 1.7.1973r. sztygar zmianowy oddziału wydobywczego, a następnie w (...) od 3.1.1977r. do 28.2.1983r. jako górnik pz.i górnik strzałowy pz. i w KWK (...) od 1.3.1983r. do 30.4.1994r. jako górnik strzałowy.

Zarobki ubezpieczonego, bez uwzględniania dodatków ze względu na brak dokumentacji płacowej potwierdzającej ich wypłatę, z uwzględnieniem pasków wynagrodzeniowych ubezpieczonego, odtworzone przez biegłego z zakresu emerytur i rent K. S. wynoszą:

1968-6.293 zł

1969-31.498 zł

1970-45.530 zł

1971-39.667 zł

1972-39.530 zł

1973-45.020 zł

1974-69.340 zł

1975- 78.045 zł

1976- 58.740 zł

1977-57.325 zł

1978-128.932 zł

1979- 115.838 zł

1980-138.790 zł

1981-163.095 zł

1982- 287.246 zł

1983-458.048 zł.

Wwpw wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat 1970, 1974-1975, 1978-1994, przy uwzględnieniu odtworzonych zarobków jw., wynosi 220,95 %.

(dowód: akta ZUS, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...), KWK (...), (...), paski wynagrodzeniowe ubezpieczonego, zeznania ubezpieczonego, protokół elektroniczny, k.28, opinie biegłego K. S. (2), główna i uzupełniająca, k. 38-46, 104 - 110 a.s.).

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, przekonywujący, logiczny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd postanowił pominąć dowód z opinii innego biegłego sądowego na zasadzie art. 235² § 1 pkt. 5 kpc jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania, gdyż pełnomocnik następcy prawnego nie przedłożył żadnych nowych dowodów, które mogłyby skutkować ustaleniem wyższego wynagrodzenia Z. N. niż wynagrodzenie ustalone przez biegłego K. S. (2), a tym samym ewentualnym ustaleniem wwpw powyżej 250%.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 110 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. 2018r., poz. 1270) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (ust.1).

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.

Jednocześnie jak wynika z treści art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki

na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%.

2. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Przepis art. 110a ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych daje możliwość jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury bez względu na to czy emerytura była zawieszona czy nie, jeśli wskaźnik przekracza j.w. 250%, a wskazano podstawę wymiaru składek przypadających po przyznaniu prawa do emerytury.

Nie można wysokości zarobków, stanowiących podstawę do wyliczenia składek na ubezpieczenie społeczne ustalać w sposób hipotetyczny, oparty jedynie na domniemaniu. Przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są bowiem normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wysokości wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Przy obliczaniu wysokości podstawy emerytury, bierze się zatem pod uwagę dokładnie ustaloną wartość - wysokość uzyskiwanego w określonym czasie wynagrodzenia. Tym samym, w sprawie o ustalenie podstawy wymiaru składki, należy dokładnie określić wysokość wszystkich składników wynagrodzenia, które mają być uwzględnione – wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22.09.2015r. III AUa 370/14 (LEX nr 1927664).

Nie ma możliwości wyliczenia wysokości wynagrodzenia, a co za tym idzie - wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, wynikające z porównania do wynagrodzenia innych pracowników. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy. Obliczenie wysokości wynagrodzenia musi być oparte na dokumentacji, z której wynikają określone kwoty wynagrodzenia. Kwestia pobieranego wynagrodzenia musi zostać zatem udowodniona w sposób bezwzględny. Tylko dokumentacja stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie innych dowodów nie jest możliwe dokładne określenie kwoty wynagrodzenia, a co zatem idzie - ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury - wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31.03.2015r. III AUa 1807/14 (LEX nr 1814849).

Sąd Najwyższy w wyroku z 18 grudnia 1997r. (sygn. II UK 418/97, OSNP z 1998/22/661) stwierdził, że „w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sąd nie jest obowiązany do poszukiwania dokumentów zatrudnieniowo-płacowych, o które nie zadbała osoba dochodząca świadczenia ubezpieczeniowego”. Ten kto się stara udokumentować wyższe świadczenie musi gromadzić dokumenty, wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej, żeby udowodnić wysokość podstawy wymiaru świadczenia (tak również Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z 14 czerwca 2018r. w sprawie IIIAUa 1903/17).

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 22.5.2018 (sygn. III AUa 175/18) stwierdził, iż nie istnieje możliwość uwzględnienia w wynagrodzeniu takich składników jak: dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, niebezpiecznych, dodatek za pracę w niedzielę i święta, dodatek za pracę w godzinach nocnych i na II zmianie w sytuacji, gdy nie zachowała się ewidencja czasu pracy.

Zdaniem Sądu, który w pełni podziela przedstawione orzeczenia sądowe, wynagrodzenia odtwarzane dla celów ubezpieczeń społecznych, a więc rzutujące w efekcie na wysokość wypłacanych świadczeń emerytalnych, należy ustalać indywidualnie dla konkretnego ubezpieczonego, przyjmując tylko takie składniki wynagrodzeń, których wypłata wynika bezpośrednio z zebranej dokumentacji. Nie można takich wynagrodzeń ustalać w sposób ogólnikowy czy uśredniony.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony nie spełnia warunków umożliwiających przeliczenie emerytury na podstawie art. 110 i art.110a ustawy emerytalnej.

Powyższe wynika jednoznacznie z opinii powołanego w sprawie biegłego z zakresu emerytur i rent mgr K. S. (2), który na podstawie posiadanej zebranej w sprawie dokumentacji obliczył najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z uwzględnieniem zarobków osiągniętych w części po przyznaniu emerytury. Biegły odtwarzając wynagrodzenie ubezpieczonego prawidłowo pominął dodatki ze względu na brak dokumentacji płacowej potwierdzającej ich wypłatę (wariant I opinii uzupełniającej). Obliczony przez niego najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się być niższy niż 250% i tym samym nie może stanowić podstawy przeliczenia świadczenia.

Sąd w pełni podzielił powyższą opinię biegłego w tym zakresie jako rzeczową, fachową, wydaną po przeanalizowaniu zebranej w sprawie dokumentacji, zwłaszcza danych wynikających z zachowanej w sprawie dokumentacji akt osobowych ubezpieczonego oraz obowiązujących w resorcie górniczym przepisów płacowych.

Biegły w opinii uzupełniającej ustalił również wynagrodzenie ubezpieczonego z hipotetycznym przyjęciem, że w okresie pracy na stanowisku sztygara zmianowego pracował przez 1/3 czasu pracy na II i 1/3 czasu pracy na zmianie III. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w tej wersji wyniósł 222,14%, a więc również nie przekroczył 250% (wariant II).

Ponadto Sąd zauważa, iż nawet odtworzenie wynagrodzenia ubezpieczonego jak w opinii głównej biegłego K. S. (2), tj. przy przyjęciu za cały sporny okres takich składników wynagrodzenia jak: dodatki za niedzielę, dodatki za II i III zmianę, które nie znajdują swojego potwierdzenia w zebranej dokumentacji skutkuje ustaleniem wwpw na poziomie 225,51%, a więc i tak poniżej 250%, a ponadto jest sprzeczne z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem.

Brak jest również przesłanek do ponownego ustalenia emerytury w trybie art. 110 ustawy emerytalnej, gdyż nowoustalony wwpw jest niższy od dotychczasowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd kierując się powołanymi przepisami, z mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie jako niezasadne.

Sędzia Sądu Rejonowego del. Renata Stańczak